

Meløy kommune

postmottak@meloy.kommune.no

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	2022/464	Øyvind Arntzen, 936 62 343	22.09.2023

Nord Fiskarlags uttalelse til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel 2023–2035 for Meløy kommune

Nord Fiskarlag vil innledningsvis benytte anledningen til å berømme Meløy kommune for en god planprosess med betryggende dialog og medvirkning i tråd med plan- og bygningslovens intensjoner.

Nord Fiskarlag opplever planforslaget som godt gjennomarbeidet og av god kvalitet. Våre innspill gis for å bidra til ytterligere kvalitet i Meløy kommunes overordnede planverk, hva angår ivaretagelse av fiskebestander og fiskeriinteresser, slik at kommuneplanens intensjon om å sikre marint biologisk mangfold kan bli til virkelighet. Vi ønsker å bidra til at planen kan utgjøre et kvalitativt godt verktøy ved kommunens behandling av saker om ulike tiltak til lands og til sjøs. På denne måten håper vi å kunne bidra til forutsigbarhet for innbyggerne, næringsinteressene og andre interessenter i Meløy kommune, og et fortsatt godt tillitsforhold mellom kommunen, fiskeriene og oppdrettsnæringen.

1. Innledende forbehold

I denne høringsuttalelsen redegjøres det for registrerte fiskeriinteresser og uregistrerte fiskeriinteresser. Nord Fiskarlag tar forbehold om at de registrerte fiskeriinteressene kan være mangelfulle og/eller utdaterte. Følgelig er det kun dialog med lokale og regionale fiskere (de reelle brukerne av sjøarealene i kommunen) som kan gi et fullstendig og helhetlig bilde av fiskeriinteressene og fiskeriaktiviteten i en kommune. Videre tar Nord Fiskarlag forbehold om at sporings- og rapporteringsdata kun gir uttrykk for aktivitetsmønsteret til de fartøy som på tidspunktet for datainnhenting hadde plikt til å spore og rapportere sine

aktiviteter. Dette innebærer at aktiviteten til fartøy av mindre størrelse ikke vises i Fiskeridirektoratets kartverktøy «Yggdrasil» og må avdekkes gjennom uttalelse fra lokale fiskarlag som driver fiske i kommunen.

2. Tidligere innspill fra fiskerne

Nord Fiskarlag (tidligere Nordland Fylkes Fiskarlag) ga uttalelse til høring av planprogram for kommuneplanprosessen, den 08.06.2022. Uttalelsen er inntatt i *vedlegg 1* til dette brev. I uttalelsen ble det blant annet lagt vekt på følgende:

- i) Meløy kommune er en viktig fiskerikommune. I Meløy er det 101 registrerte yrkesfiskere, hvilket er et betydelig antall.
- ii) Viktigheten av å ivareta nasjonalt- regionalt- og lokalt viktige gytefelt for torsk, reker, andre fiskearter og viktige naturtyper og økosystemer.
- iii) Fiskeridirektoratets kartverktøy Yggdrasil har mangelfullt og utdatert datagrunnlag. Følgelig må de registrerte fiskeriinteressene suppleres gjennom dialog med lokale og regionale fiskere som utøver sitt yrke i Meløy kommune.
- iv) Flerbruksområder bør unngås. Gytefelt, gyteområder og fiskefelt bør avsettes til enbruk fiske og gis bestemmelser som gir fiskeriene prioritet. Likeledes bør områder som er avsatt, eller skal avsettes til akvakultur, gis arealbruksformålet enbruk akvakultur og bestemmelser som ivaretar hensynet til naturmiljøet, økosystemene og fiskebestandene i kommunens sjøarealer.
- v) Viktigheten av å legge til rette for:
  - økosystembasert forvaltning av kommunens naturområder til lands og til sjøs
  - å være før-var i møte med nye former for tiltak som kan påføre økosystemene og fiskebestandene ubotelig skade
- vi) Behovet for tidsriktig og fremtidsrettet infrastruktur i form av miljøvennlige havneanlegg med tilrettelegging for landstrøm og løsninger for levering og sortering av fiskeriavfall.

Ovennevnte merknader opprettholdes av Nord Fiskarlag.

3. Overordnede merknader til planforslaget

Nord Fiskarlag har et godt helhetsinntrykk av planforslaget. Vi vurderer det slik at planforslaget vektet ulike hensyn mot hverandre på en stort sett balansert og velbegrunnet måte.

Likeledes har Nord Fiskarlag et godt inntrykk av planbeskrivelsen som på en balansert måte redegjør for arealinteressene i Meløy kommune. Fiskeriinteressene og fiskerienes historiske betydning for Meløy-samfunnet er godt beskrevet.

Konsekvensutredningen gir en uttømmende oversikt over nye og endrede arealbruksformål. Det er, etter vår mening, en god og oversiktlig måte å presentere kommuneplangrepene på. Konsekvensutredningen redegjør for positive og negative konsekvenser ved de ulike tiltakene på en god og troverdig måte.

Plankartet og planbestemmelsene ivaretar fiskeriinteressene på en hensiktsmessig måte. Vi setter pris på at gyte- og fiskefelt er avsatt til arealbruksformålet «fiske» i plankartet og gis prioritet i planbestemmelsene. Nord Fiskarlag har noen merknader knyttet til den nærmere utforming av plankartet og planbestemmelsene. Disse er inntatt i pkt. 4 og pkt. 8 nedenfor.

4. Merknader til forslagene om nye lokasjoner for akvakultur

Nord Fiskarlag støtter at akvakulturområder som ikke er blitt benyttet eller vist interesse for å ta i bruk, tas ut av planen. Dette bidrar til at kommuneplanen fungerer som et godt, oppdatert, nyttig og forutsigbart verktøy for å regulere arealbruken i Meløy kommune i kommende planperiode.

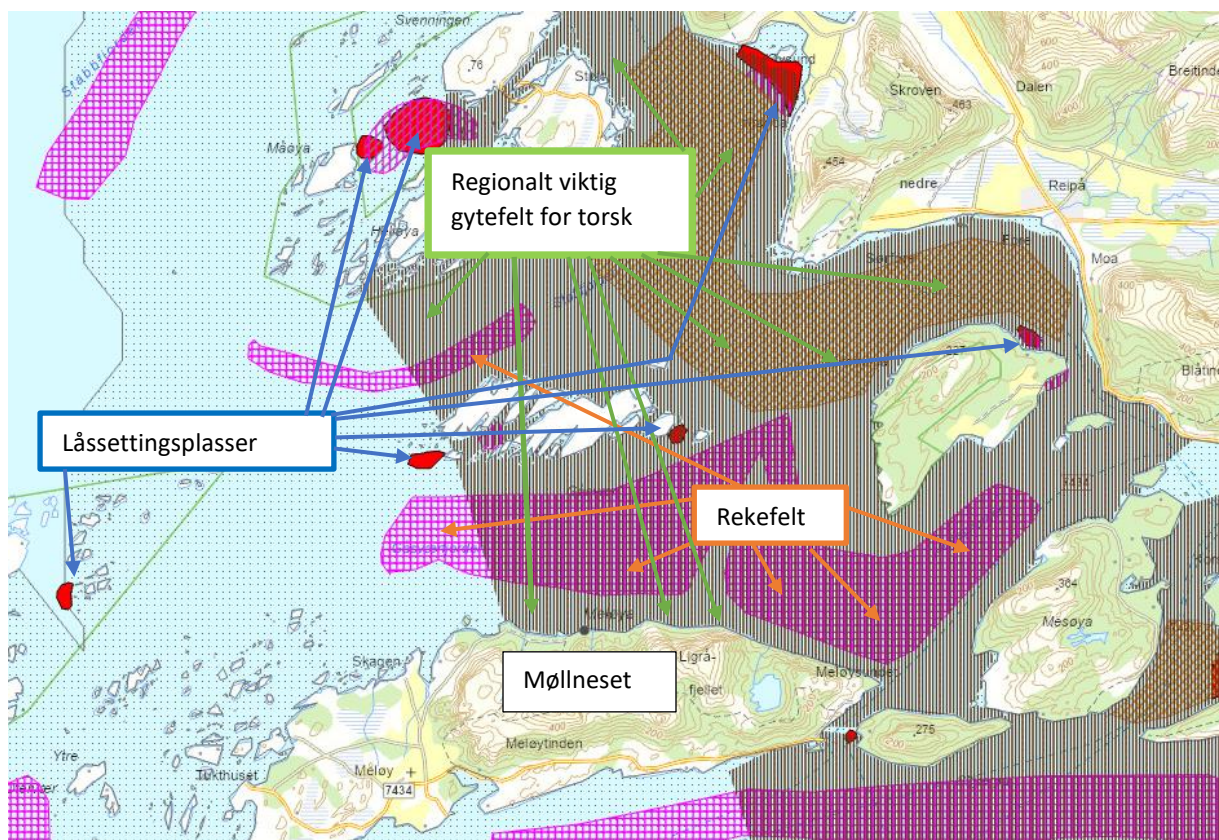
4.1 Tiltak 40, akvakultur ved Stavnes

Nord Fiskarlag er enig i at tiltak 40, akvakultur ved Stavnes, ikke kan tas inn i planen. Dette under henvisning til de mange negative konsekvensene akvakultur vil få for fiskeriinteressene og de dyrebare naturverdiene i området. Det vises til konsekvensutredningen på s. 108-110.

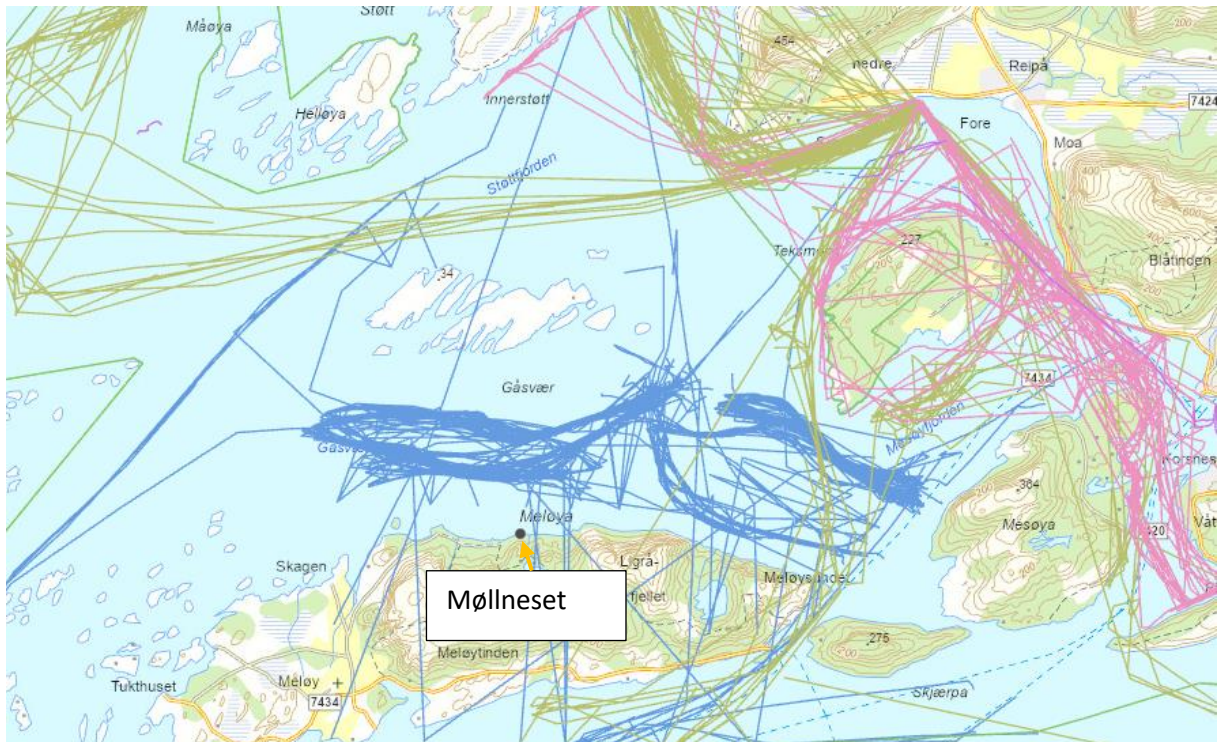
4.2 Tiltak 27, akvakultur ved Møllneset

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere at området omreguleres til akvakulturformål. Begrunnelsen for vårt standpunkt er at etablering av akvakulturanlegg på denne lokaliteten vil fortrenge viktige fiskeriinteresser.

Akvakulturanlegget foreslås lagt i et område hvor det er kartlagt et regionalt viktig gytefelt for torsk og et regionalt viktig rekefelt. Det vises til kartutsnitt nedenfor som er hentet ut fra Fiskeridirektoratets karttjeneste «Yggdrasil». Kartet viser *registrerte* gytefelt, gyteområder, reke- og fiskefelt og låssettingsplasser. Nord Fiskarlag vil presisere at gytefeltene ofte er de beste fiskeplassene, med der tilhørende bruksmønster blant fiskerne.

Den registrerte fiskeriaktiviteten illustrerer hvor hyppig brukt rekefeltet og fiskeområdene er, se kartutsnitt nedenfor:

I området som foreslås omregulert til akvakultur foregår det en rekke fiskeriaktiviteter som *ikke er registrert* i Yggdrasil grunnet utdatert og mangelfullt datagrunnlag. Det drives et utstrakt krabbefiske langs land og det drives garnfiske etter sei, torsk, breiflabb og hyse i sjøarealet. I umiddelbar nærhet til Møllneset foregår det også fiske med flytline etter sei og fiske med juksa og pilk.

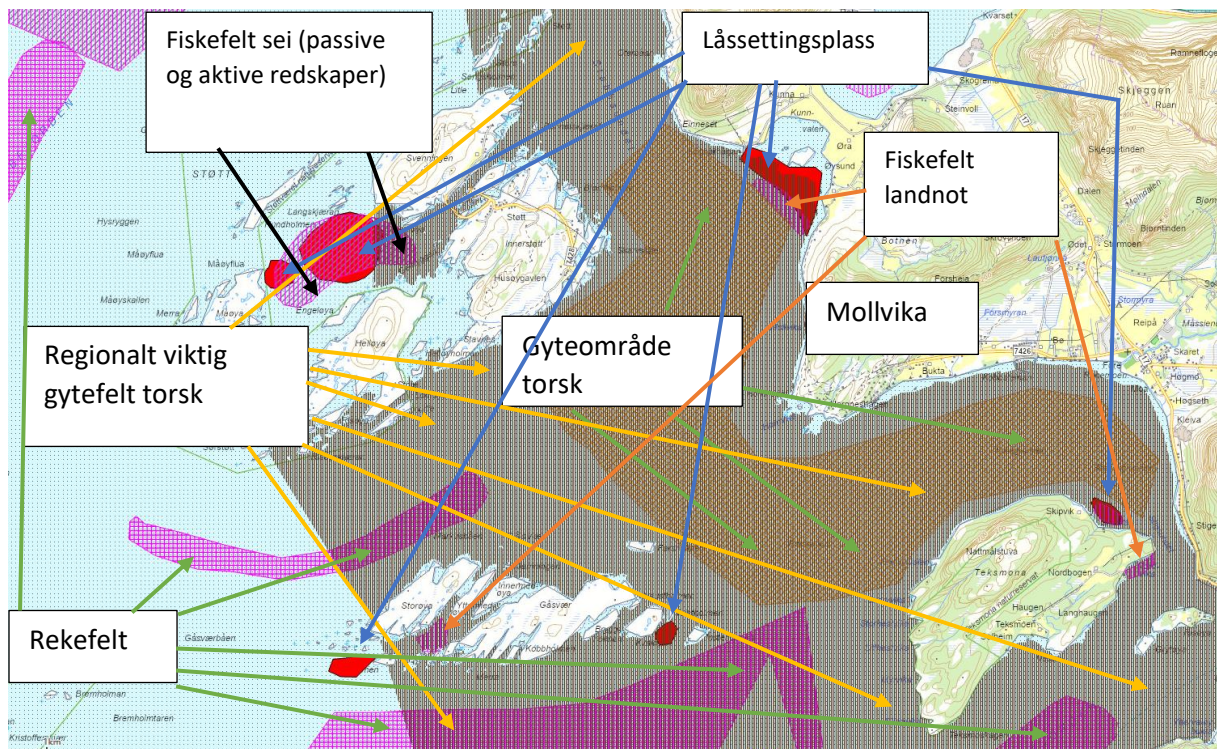
Her skal også nevnes at etablering av akvakultur ved Møllneset, ifølge konsekvensutredningen s. 75–77, vil medføre betydelig og alvorlig skade for naturmangfoldet og betydelig skade for fisket og naturmangfoldet.

4.3 Tiltak 37, akvakultur ved Mollvika

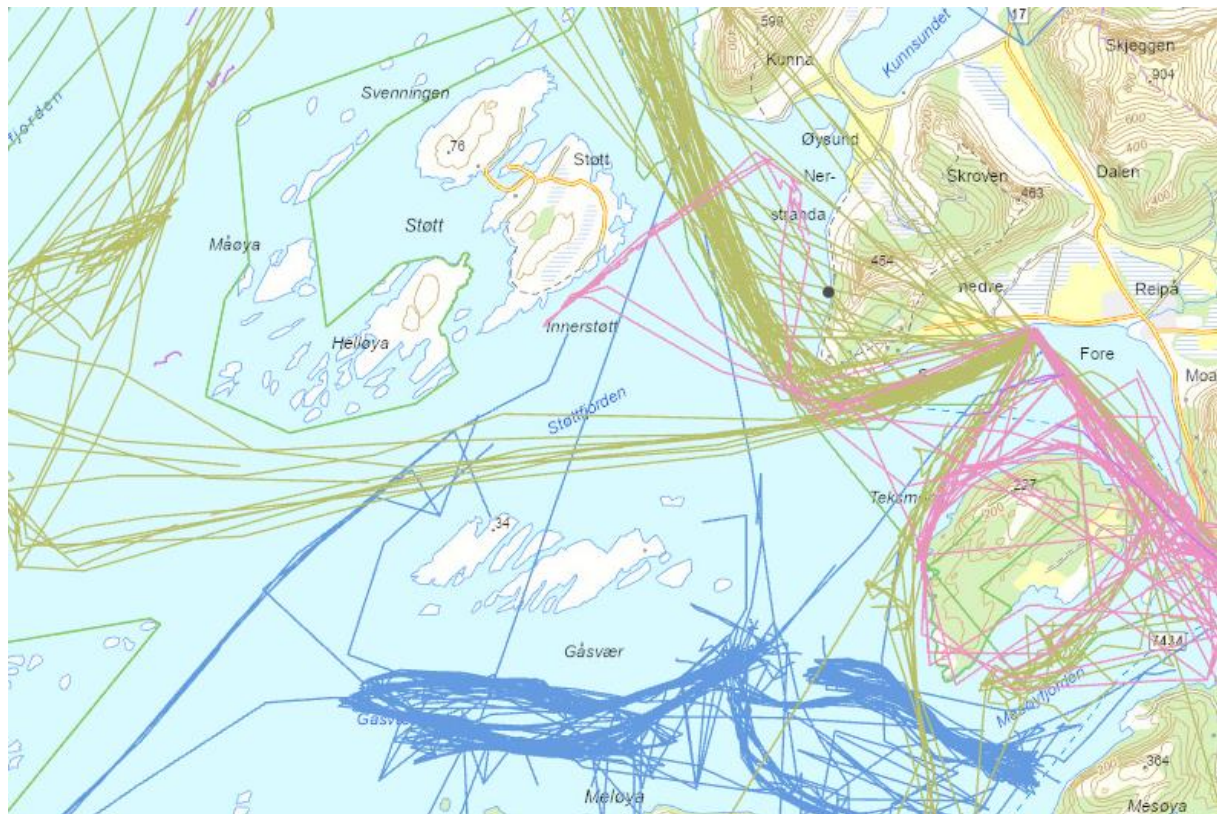
Nord Fiskarlag kan ikke akseptere at området omreguleres til akvakulturformål. Begrunnelsen for vårt standpunkt er at etablering av akvakulturanlegg på denne lokaliteten vil fortrenge viktige fiskeriinteresser.

Akvakulturlokasjon Mollvika planlegges etablert i et lokalt viktig gyteområde for torsk som overlappes av et regionalt viktig gytefelt for torsk. Det er en rekke låssettingsplasser i området. Det er flere rekefelt i området. Det er fiskeplasser for landnot flere steder, og det er flere fiskefelt for fiske av sei med både passive og aktive redskaper.

Fiskeriinteressene illustreres i kartutsnittet nedenfor:

Den registrerte fiskeriaktiviteten vises i kartutsnittet nedenfor:

Som kartet tydelig viser brukes området intensivt av fiskeflåten. Nord Fiskarlag vil også her minne om at det foregår en rekke fiskeriaktiviteter som *ikke* er registrert. Fiskerne i området opplyser at det drives krabbefiske langs land, samt fiske med garn og line i området. Det er også kartlagt et kamskjellområde i umiddelbar nærhet til lokasjonen. Som kartutsnittene ovenfor viser er gytefeltene ofte de beste fiskeplassene, med der tilhørende bruksmønster blant fiskerne.

5. Miljørisiko ved etablering av nye akvakulturområder i, eller i nærheten av, gyteområder, gytefelt og rekefelt

Gytefelt og gyteområder er sårbare for sykdomsspredning, fôr som havner i økosystemet og bruk av avlusningsmidler. Nevnte miljørisikoer gjennomgås tematisk i pkt. 5.1–5.3. Nord Fiskarlags oppsummering følger deretter av pkt. 5.4.

5.1 Risiko for miljøpåvirkning som følge av tiltrekning av fisk til oppdrettsmerd

Forskning viser at åpne oppdrettsmerder tiltrekker seg villfisk. I oktober 2022, ble det publisert en forskningsartikkel hvor det ble funnet over 100 merket torsk (*Gadus morhua*) ved oppdrettsanlegg for laks.¹ Samme forskning viste også at villfisken beveger seg mellom oppdrett og dermed gjentagende tiltrekning til oppdrettsmerder. I forskningen legges det spesielt vekt på at villfisk kan fungere som en vektor for sykdomsspredning mellom oppdrett. I skrivende stund har vi ikke nok kunnskap knyttet til aggregering av villfisk rundt oppdrettsmerder og hvilke effekter dette kan ha på ville fiskebestander.

Gytesuksess er avgjørende for å sikre neste års rekruttering inn til fiskebestander. Faktorer som endret adferd og vandringmønster, som for eksempel ved tiltrekning av fisk til oppdrettsmerder, kan potensielt ha innvirkning på fiskens gytesuksess. Forskingen har til nå kun kartlagt at oppdrettsmerder tiltrekker seg fisk i området. Det gjenstår fortsatt å kartlegge effekten dette kan ha på det marine økosystemet. Inntil vi vet mer oppfordrer vi kommunen til å være føre-var og praktisere en økosystembasert forvaltning av kommunens sjøarealer.

5.2 Risiko for miljøpåvirkning som følge av fôr som slippes ut i sjøarealet

Våren 2023 ble det publisert forskning som viser til funn av terrestriske fettsyrer som stammer fra fôr i oppdrett av salmonider i lever, gonader og muskler i vill

---

¹ <https://www.int-res.com/articles/aei2022/14/q014p229.pdf>

atlantisk torsk.² Ifølge forskningen kan opptak av terrestriske fettsyrer ha effekt på «fitness» til fisk, noe som også kan påvirke fiskens gytesuksess; mulighet til reproduksjon og levedyktigheten til avkommet. Det beskrives i forskningsrapporten at det er uvisst i hvilket omfang vill atlantisk torsk får i seg terrestrisk fettsyre, og at det er nødvendig med videre forskning for å kartlegge effekt.

5.3 Risiko for miljøpåvirkning som følge av avlusningsmidler

I Havforskningsinstituttets sist utgitte risikorapport for norsk fiskeoppdrett, datert februar 2023, beskrives eller vurderes ikke miljøeffekter ved bruk av avlusningsmidler på non-target arter (arter som lever fritt i vannmassene, på bunnen og i strandsonen).³ Det planlegges imidlertid å inkludere denne tematikken i de kommende risikorapportene. I fjorårets risikorapport for norsk fiskeoppdrett vurderes effekt av avlusningsmidler på non-target arter enten ved direkte utslipp eller ved utslipp i fôrbasert-form slik:⁴

«Kunnskapsstyrken vurderes som moderat for alle avlusningsmidlene, da det fortsatt mangler en del kunnskap om hvordan midlene spres og fortynnes i miljøet, stabilitet og nedbrytning i miljøet samt forekomst av non-target-arter i de ulike årstidene og hvilke arter som påvirkes. Det er også behov for mer data om restkonsentrasjoner i naturen for fôrmidler, siden de spres via organiske partikler til bunnsediment og kan inngå i næringskjeden».

Miljøeffekten av avlusningsmidler er spesielt viktig å ta hensyn til i områder der det er kartlagt rekefelt i nærheten av omsøkt akvakulturanlegg. Dette som følge av at reker tilhører samme dyregruppe som lakselus (krepsdyr) og utslipp av avlusningsmiddel vil kunne ha effekt på rekebestanden i området.

5.4 Oppsummering

Hvert av de ovennevnte risikomomenter kan, dersom risikopotensialet aktualiseres, påføre naturmangfoldet herunder fiske- og rekebestandene store konsekvenser. Dersom flere av de ovennevnte risikomomenter aktualiseres samtidig kan konsekvensene bli ubotelige. De mest iøynefallende eksempler på dette er kysttorskbestanden som ifølge artsdatabanken er svært sårbar og

---

² <https://academic.oup.com/icesjms/article/80/4/1143/7097698>

³ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2023-6>

⁴ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2021-8>

rekebestanden som må forvaltes varsomt for å unngå sterk reduksjon eller utryddelse. Vi viser i den forbindelse til at Fiskeridirektoratet nylig har besluttet en sterk nedsettelse av kvoten for rekefangst i Sør-Norge begrunnet med betydelig reduksjon i rekebestanden.

6. Miljørisiko ved torskeoppdrett

Nord Fiskarlag setter pris på at de nye akvakulturlokalitetene foreslås undergitt bestemmelser som ikke tillater torskeoppdrett. Øvrige akvakulturlokaliteter i Meløy kommune er ikke undergitt de samme begrensningene i eksisterende kommuneplan. Ei heller i planforslaget. Følgelig er det nødvendig å redegjøre for Nord Fiskarlags standpunkt til oppdrett av torsk.

I Risikorapport for norsk fiskeoppdrett 2022 vurderes effekten av torskeoppdrett på ville torskebestander på følgende måte (Nord Fiskarlags utmerkinger i **Fet skrift med understreking**):⁵

“...

*Torsk sees på av mange som en art med stort oppdrettspotensiale. Utvikling av en domestisert torsk med bedre vekst har de siste årene ført til fornyet interesse for torsk i oppdrett, og det søkes nå om en rekke nye lokaliteter fra Stadt og nordover til Tromsø. **Oppdrett av torsk** har imidlertid en **høy risikoprofil** fordi **bestandene av kysttorsk er svekket**. Det er også **svært lite kunnskap** om hvordan **oppdrettstorsk** domestisert gjennom 6–7 generasjoner **vil interagere med vill kysttorsk**.*

*Risikoen for negative effekter av torskeoppdrett på ville kysttorskbestander vurderes å være lav sør for 62°N, moderat nord for 67°N og høy i området mellom 62°N og 67°N, med en produksjonsintensitet på henholdsvis 9000, 30 000 og 130 000 tonn. Risikoen for negative effekter av mellomlagring og fangstbasert akvakultur vurderes som lav ved en produksjonsintensitet på 10 500 tonn, men vil være økende for flere av de underliggende risikofaktorene hvis det er stor avstand mellom fangstområdet og området der villtorken settes ut i merd. **Sannsynligheten for hybridisering mellom kysttorsk og skrei** vil også **øke** når torsk av de to økotypene blir plassert i samme anlegg eller merd.*

***Risikoen** knyttet til torskeoppdrett er **i stor grad avhengig av tildelt kapasitet**. Mengden fisk i sjøen vil være avgjørende for hvor mye oppdrettstorsk som potensielt gyter i merdene, og **mengden av egg og larver som kan spres til gytefelt samt gyte- og oppvekstområder**. Også **sannsynligheten for rømming og endring i sykdomsforekomst øker med antall merder i sjø og mengden oppdrettsfisk**. Videre spiller **lokalisering** av torskeoppdrettsanleggene en **viktig rolle for risikobildet**. Nord for 67°N er anleggene lokalisert helt sør i området, og det er derfor store området*

---

⁵ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2022-12#sec-11-9>

uten økt risiko. De fleste eksisterende og omsøkte torskelokalteter ligger mellom 62°N og 67°N, hovedsakelig fra Sunnmøre til Nordmøre, mellom Namsos og Rørvik, og på Helgelandskysten og nordover. Eksisterende og omsøkte anlegg er også lokalisert både i indre og ytre områder langs hele kystlinjen. I vår vurdering er høy retensjon (tilbakeholdelse av egg) og genetisk påvirkning av små/sårbare bestander faktorer som gir **økt risiko for negative effekter i indre områder**. Risikoen for genetisk påvirkning er imidlertid også til stede i ytre områder, fordi gyte- og oppvekstområder finnes langs hele kysten. Sør for 62°N er de fleste eksisterende anlegg konsentrert på Vestlandet, fra Sunnhordland og nordover til Stadt. Anleggene er plassert i ytre områder. Det er heller ingen nye søknader i området, hvilket gir en lav risiko.

Størrelse og tilstand for de **ville kysttorskbestandene må hensyntas** ved en **eventuell vekst i torskeoppdrett**. Mens kysttorskbestanden nord for 67°N vurderes å være av moderat størrelse og tilstand, **står det dårligere til med bestandene mellom 62°N og 67°N**. I tillegg **mangler** det gode bestandsdata for dette området. Data fra økosystemtoktene antyder en total biomasse av villtorsk på rundt 1/4 av biomassen nord for 67°N. **Begge områdene har behov** for å få på plass en **ny gjenoppbyggingsplan**, og denne bør også sees i sammenheng med økt torskoppdrett. **Tilstanden for kysttorskbestanden** i deler av (**trolig hele**) regionen sør for 62°N er **dårlig** og **vil i liten grad være motstandsdyktig mot genetisk påvirkning fra oppdrettstorsk** om tildelt kapasitet skulle øke ut over den som ligger til grunn for vår analyse.

Det mangler kunnskap for en rekke av risikofaktorene som er identifisert i denne risikovurderingen. Spesielt er kunnskapen rundt hvorvidt fisken gyter i merd i betydelige mengder, om gyttede egg overlever til yngelstadiet samt negative effekter på fysiologien til villtorsk som beiter ved torskoppdrettsanlegg, vurdert som svak for alle de tre geografiske områdene. For å **sikre** en **bærekraftig utvikling** av torskeneeringen vil det være **viktig å få økt kunnskapen** om disse risikofaktorene **før** det besluttes om torskoppdrett skal skaleres opp.

Konsekvensene av genetisk påvirkning på kysttorsk fra en domestisert oppdrettstorsk, både gjennom rømming og gyting i merd, er lite kjent og **kan være betydelige**. Vi har derfor valgt å vekte genetisk påvirkning noe mer enn de økologiske konsekvensene. Barrieren for innkrysning mellom oppdrettstorsk og villtorsk antas å være mindre enn for laks. Dette fordi torsk har hele sin livssyklus i det marine miljøet, gytemoden torsk i oppdrett er allerede nært gyteplassene, og egg og yngel kan i tillegg spres over betydelige avstander med havstrømmene. Videre kan rømt oppdrettstorsk umiddelbart interagere med alle årsklasser av villtorsk. Når genetisk materiale fra oppdrettstorsk først er introdusert, kan det arves og akkumuleres over tid til kommende generasjoner. Dette kan **forandre egenskapene** til **bestandene av kysttorsk**.

Erfaringer fra lakseoppdrett og interaksjoner med villlaks, overført til torsk, antyder at sterke bestander av villtorsk vil være mer motstandsdyktige mot påvirkning fra

torskeoppdrett gjennom økt konkurranse og gjennom en uttynningseffekt. Små bestander med lokale gytefelt- gyteområder og oppvekstområder i **indre fjordområder** med høy grad av retensjon og lokal bunnslåing av larver, **vil være ekstra utsatt**.

Bruk av steril torsk vil kunne redusere eller eliminere risikoen for genetisk påvirkning, men det ligger **enda flere år fram i tid før dette eventuelt utvikles til industriell skala**. **Inntil bedre kunnskap eller tiltak foreligger** er derfor **viktig at genetisk påvirkning holdes på et lavt eller ubetydelig nivå**. Overvåking, gjennom for eksempel genetiske markører for oppdrettstorsk, er derfor viktig.

Det har vært lite ny sykdomsforskning på torsk det siste tiåret, og **oppdrettstorsk kan spre sykdom til villfisk, eller påvirke villtorsk på andre måter (for eksempel endret fysiologi og adferd, konkurranse om beiteområder eller predasjon)**. Med **oppskalering** av en art i oppdrett **tilsier all erfaring at sykdomssituasjonen vil endre seg**. Man må derfor anta at også oppdrettstorsken vil møte på utfordringer med sykdom i takt med at produksjonen øker. Dette var også erfaringen fra forrige runde med torskeoppdrett. Det er ikke gitt at det vil være de samme kjente agensene som vil gjøre seg gjeldene i framtida og **man må være forberedt på at både ukjente og/eller nye varianter av kjente agens vil skape utfordringer**. Disse blir i vår vurdering sett på som potensielle overraskelser her symbolisert med svarte svaner.

Essensielle forebyggende tiltak for å begrense sykdom og smittespredning er biosikkerhet, god dyrevelferd og gode vaksiner. Mange patogener er lite artsspesifikke og forårsaker sykdommer hos mange ulike arter. Et slikt eksempel er atypisk furunkulose kjent fra både rensefisk og torsk. Det er derfor viktig å tenke på biosikkerhet og potensiell smittespredning, både mellom arter i oppdrett og til villfisk.

I denne risikovurderingen har vi valgt å vekte genetisk påvirkning noe høyere enn negative økologiske interaksjoner, men disse er også viktige. **Førspill fra torskeoppdrett forventes å tiltrekke seg villfisk inkludert torsk. Torsk som beiter på kommersielt fôr kan få endringer i fysiologi, og reproduksjon, som igjen kan påvirke overlevelse, vekst og rekruttering. Stasjonær fjordtorsk ser ut til å ha et relativt begrenset hjemmeområde og vil i perioder sannsynligvis beite rundt torskeoppdrettsanlegg og vandre mellom disse og nærliggende gytefelt**. Det er foreløpig **begrenset kunnskap** om dette vil kunne påvirke de ville torskebestandene, inkludert også om villtorsk vil unngå anlegg eller oppdrettsintensive områder. Vi **mangler også kunnskap** om hvordan torskeoppdrett kan bidra til økt belastning i områder med etablert lakseoppdrett.

Vi har også **lite kunnskap** om beite- og oppvekstområder foruten fra intervjuundersøkelser av fiskere, men Havforskningsinstituttet øker aktiviteten blant annet i prosjektet «Kartlegging av gytefelt og oppvekstområder for kommersielt viktige arter i kystsonen». **Inntil denne kunnskapen foreligger, anbefaler vi fortsatt at beite- og oppvekstområder i nærhet av gytefelt med høy grad av retensjon og**

lokal bunnslåing av larver (ofte i indre fjordområder) bør gis beskyttelse for å redusere risiko for påvirkning på små og sårbare bestander.

*En risikovurdering av så store geografiske områder som vi har valgt å bruke, vil ikke nødvendigvis gi et fullgodt bilde av risiko for kysttorskbestandene. Om torskoppdrett skulle øke, vil det derfor være behov for mer detaljerte risikovurderinger i mindre områder og/eller i områder med høy eller differensiert risiko, for eksempel mellom indre og ytre områder. **Begrenset tilgang til areal og nye lokaliteter, i hovedsak på grunn av usikkerhet knyttet til rømming, gyting i merd og påvirkning på gytefelt og gyteområder, ser derfor på kort og mellomlang sikt ut til å være en flaskehals for ytterligere vekst av torskoppdrett i åpne merder. Det finnes heller ingen vitenskapelig dokumentasjon som støtter påstandene om at oppdrettstorsken som har vært domestisert i 6-7 generasjoner er mindre rømmingsvillig, klarer seg dårlig i naturen, at gyting i merd er begrenset, og at vekstfôret for torsk gir dårlig overlevelse av egg og yngel.** Disse påstandene har dermed ikke blitt vektlagt i vår vurdering av sannsynligheter, men er synliggjort i vurderingen av kunnskapsstyrke. **Før denne kunnskapen er på plass, anbefales en betydelig mer forsiktig vekst enn det som ligger til grunn for denne risikovurderingen. Ved å ta hensyn til mulige utfordringer alt nå, får både forvaltning og næring tid på seg til å bruke erfaringene fra lakseoppdrett og dermed kunne unngå noen av problemene som denne næringen har i dag.***

...»

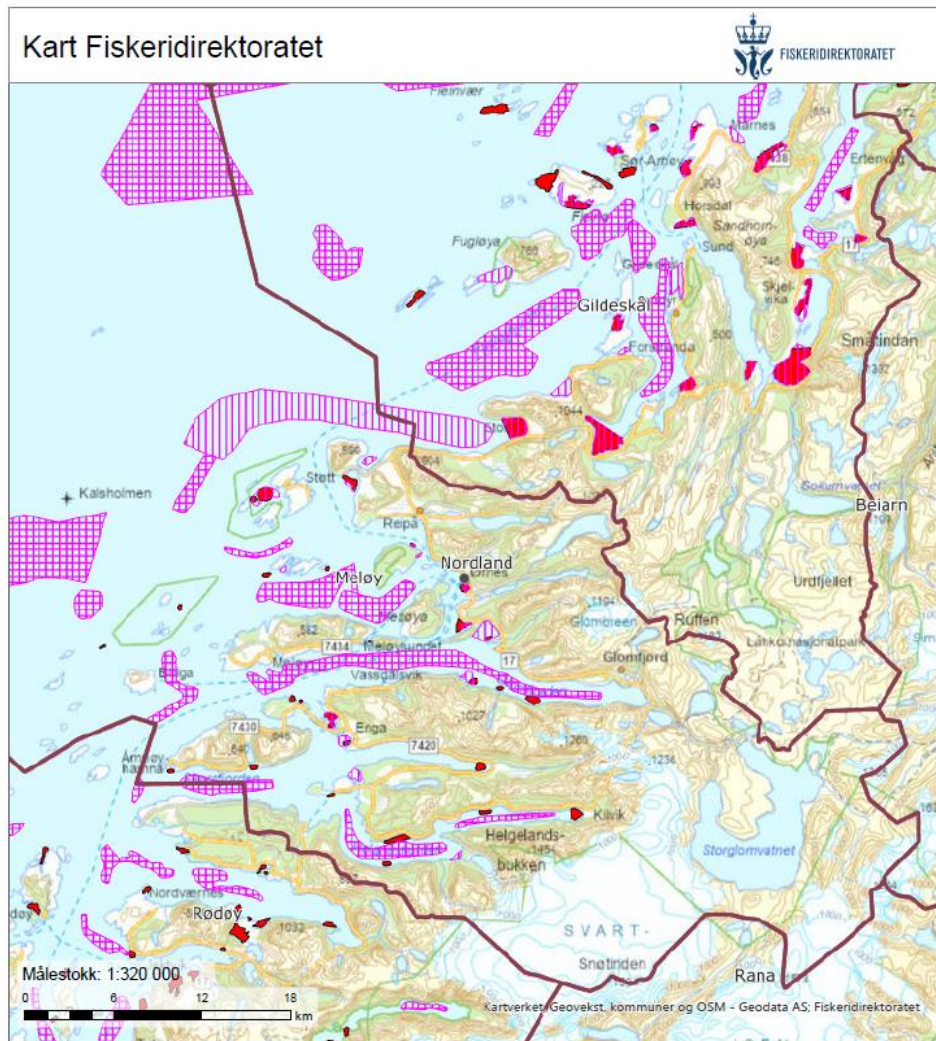
Under henvisning til det ovennevnte, især risikoen for sykdomsspredning, rømming og genetisk påvirkning på villfisk, anbefaler Nord Fiskarlag at torskoppdrett ikke tillates i noen av kommuneplanens akvakulturområder. Dette bør tas inn i planbestemmelsene til hvert enkelt akvakulturområde og formuleres som et forbud mot torskoppdrett. Alternativt kan tillatt art i det aktuelle akvakulturområde reguleres uttømmende, slik at arter som ikke er nevnt i den aktuelle bestemmelse utelukkes. Vi anbefaler førstnevnte løsning da det vil gi entydige bestemmelser med størst mulig grad av forutsigbarhet.

Nord Fiskarlag vil avslutningsvis bemerke at Meløy kommune ligger i den geografiske sone (mellom 62 og 67 grader nord) som ifølge forskerne har den dårligste tilstanden for kysttorskbestanden. Det har tidligere forekommet rømming fra torskoppdrettsanlegg i Meløy kommune. Rømt fisk fra Meløy er fanget så langt sør som Stigfjorden i Sjøna på Helgeland. Det vises til *vedlegg 3* nedenfor hvor dette bekreftes av Havforskningsinstituttet. På bakgrunn av det ovennevnte er det på sin plass å påpeke at en utryddelse av kysttorskbestanden vil medføre ubotelig skade både på naturmangfoldet og fiskeriene.

7. Merknader til plankartet og planbestemmelsene

Flere viktige gytefelt og fiskefelt bør tas inn i plankartet og planbestemmelsene. Dette for at plankartet skal gi uttrykk for reell bruk og unngå at tiltak som er skadelig for fiskeriinteressene tillates etablert.

Dette gjelder gytefeltene, gyteområdene og fiskefeltene som er vist i kartet nedenfor:

Fylker

 Fylkesgrense gjeldene Fylker gjeldene

Kommuner

 Kommunegrense gjeldene Kommuner gjeldene

Kystnære fiskeridata

 Fiskeplasser - Aktive redskap

 Rekefelt - Aktive redskap

 Låssettingsplasser

Dato: 11.09.2023

I likhet med Fiskeridirektoratet (se brev av 18.08.2023 i vedlegg 2) mener Nord Fiskarlag at samtlige fiskefelt og låssettingsplasser som vises i kartet ovenfor bør gis underformålet «fiske» og tilknyttes følgende bestemmelse:

«I fiskeområdet har fiske prioritet. I fiskeområdet er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, herunder kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger og dumping.»

Alternativt kan pkt. 4.5.5 i planbestemmelsene formuleres slik at den gjelder alle fiskefeltene og gis følgende utforming:

«I fiskeområdene har fiske prioritet. I fiskeområdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, herunder kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger og dumping.»

Planbestemmelsene pkt. 4.5.6, som regulerer akvakulturområdene, bør tilføyes følgende setning:

«Torskeoppdrett tillates ikke.»

8. Forsiktighetsregler for anleggsarbeid i, eller i nærheten av, gytefelt, gyteområder, fiskeplasser og låssettingsplasser

Planforslaget legger til rette for en lang rekke tiltak i strandsonen. Felles for mange av dem er at det forutsettes sprenging og/eller utfylling i sjø. Sprenging, utfylling og utslipp av anleggsvann mv. kan skremme fisken og andre viltlevende marine organismer. Slike tiltak kan også ta livet av fisk og andre livsformer. Perioden mellom august til desember er det tidsrommet livet i kystsonen er mest i ro og tiltak får minst skadevirkninger.

For å unngå å gjøre skade på naturmangfoldet i de tilleggende gytefelt, gyteområder og fiskefelt, anbefaler Nord Fiskarlag at følgende bestemmelse inntas i kommuneplanens generelle bestemmelser og gjøres gjeldende for alle tiltak i kommunen:

«...

Tiltak som kan medføre støy, vibrasjoner, utslipp av anleggsvann, eller som på annen måte er egnet til å forstyrre eller skade gytende fisk og/eller naturmangfoldet i kommunens sjøarealer, kan kun tillates utført i perioden august til desember.

Det er forbudt å iverksette tiltak som kan virke forstyrrende eller skadelig for livet i kystsonen i gyteperioden for torsk (januar-april).

Det kan ikke dispenseres fra denne bestemmelsen.

...»

9. Avsluttende merknader

Tilrettelegging for nye arbeidsplasser, næringsutvikling og verdiskaping har ingen legitimitet dersom det medfører at andre arbeidsplasser og næringer risikerer å bli fortrent. Ved avveiningen av de ulike interesser som eksisterer, og skal fortsette å eksistere i kommunen, vil vi presisere at fiskerinæringen har stor betydning for sysselsetting, skatteinngang og ringvirkninger i Meløy kommune. Meløy kommune har registrert 101 yrkesfiskere i fiskermanntallet. I tillegg tilkommer fiskere som er registrert andre steder og som fisker i Meløy kommune, benytter kommunens havnefasiliteter og øvrige tjenestetilbud fra det private næringsliv. Den sist utarbeidede ringvirkningsstudien på norske fiskerier slår fast at førstehåndsverdien av fisk og skalldyr levert av den norske fiskeflåten utgjorde 23,9 milliarder kroner i 2021.⁶ Av dette gikk rundt 720 millioner kroner til skatt til kommunene. I tillegg kommer andre ringvirkninger som kommer lokalt næringsliv til gode. Norges Fiskarlag arbeider med å utarbeide ny ringvirkningsstudie.

Avslutningsvis vil Nord Fiskarlag bemerke at fiskebestandene, dersom de ikke utryddes, vil fortsette å skape arbeidsplasser og verdiskaping i Meløy kommune i evighetens perspektiv. Det vil være en interessant øvelse å oppkapitalisere den årlige verdi av fiskebestandene i Meløy kommune med 5-100 år. Summene blir som de reneste fantasibeløp å regne. Det er derfor grunn til å påpeke at det eneste kommunen behøver å gjøre for å sikre sysselsetting, verdiskaping og ringvirkninger fra fiskebestandene – i evighetens perspektiv – er å legge til rette for at fiskebestandene ikke utryddes. I foreliggende planperiode løses dette ved å ta ut de nye akvakulturlokalitetene som foreslås og forby torskeoppdrett.

---

⁶ <https://fiskarlaget.no/oppgang-pa-60-prosent/>

Beste hilsen

Daglig leder

Hanne Fagertun

Øyvind Arntzen

Seniorrådgiver

Dette dokumentet er digitalt godkjent og sendes uten underskrift

Vedlegg:

1. Uttalelse fra Nordland Fylkes Fiskarlag til planoppstart KPA 2023–2035 for Meløy kommune
2. Innsigelse til planforslag fra Fiskeridirektoratet
3. Havforskningsinstituttet bekrefter at undersøkt fisk som ble fanget i Sjona er oppdrettstorsk fra Meløy

Referanser:

Risikorapport for norsk fiskeoppdrett 2022 – risikovurdering, kapittel 11

<https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2022-12#sec-11>

Havforskningsinstituttets temaside for torskeoppdrett

<https://www.hi.no/hi/temasider/akvakultur/torskeoppdrett>

Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2023

<https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2023-6>

Kopi til:

Fiskeridirektoratet

Meløy kommune

Rødøy Fiskarlag

Lurøy/Træna fiskarlag

Bodø Fiskarlag